

མར་ཏེ་ན་ལུ་ཐར་གོང་

(ཕྱི་ལོ་༡༩༢༩ ལོའི་ཟླ་༡ ཚེས་༡༥ -- ཕྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལོའི་ཟླ་༤ ཚེས་༤)

མར་ཏེ་ན་ལུ་ཐར་གོང་མཚོག་ནི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་དང་། དབྱུལ་ཕོངས། དམག་འཁྲུག་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ངན་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་ལོག་པར་ངོ་རྒྱུ་གྱིས་རང་དབང་དང་འདྲ་མཉམ་ཚུན་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཨ་རིའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་ཚུན་ལེན་བྱེད་པའི་དབུ་སྲིད་དུ་གྱུར་བ་མ་ཟད། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གླུ་རྒྱུ་མཚོག་གི་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་ལ་བསྐྱེད་བརྗོད་དང་། གུས་བཅི། ཉམས་ལེན་བཅས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༤ ལོར་ནོ་བེ་ལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ།

མར་ཏེ་ན་ལུ་ཐར་གོང་མཚོག་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༩ ཟླ་༡ ཚེས་༡༥ ཉིན། ཚོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་ཚེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིམ་ཚང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་འབྱུངས། ཁོང་གི་པོ་པོ་ལགས་ཀྱིས་ཨ་ཏ་ལན་ཏ་(Atlanta)ཏུ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུ་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༡༤ ནས་༡༩༡༧ བར་ལོ་ངོ་༡༢ རིང་བྱབས་ཁྲུས་ཀྱི་ཚོག་བསྐྱབས་ཚུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཁོང་གི་པོ་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷ་ཁང་དེར་བྱབས་ཁྲུས་ཀྱི་ཚོག་ལུན་རིང་བསྐྱབས་ཚུང་ཡོད་ལ། མར་ཏེ་ན་ལུ་ཐར་གོང་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོ་ནས་ཁོང་སྐྱེ་བའོངས་བར་ལྷ་ཁང་དེར་བྱབས་ཁྲུས་ཀྱི་ཚོག་བསྐྱབས་ཏེ་དད་ལྡན་མང་པོའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་ཡོད།

མར་ཏེ་ན་ལུ་ཐར་གོང་ཚུང་དུའི་དུས་ནས་རྗེས་རྗེ་ལ་ས་གནས་སུ་མི་རིགས་ནག་པོ་སློབ་ལྷགས་བྱ་སར་ཟུར་དུ་བཅུགས་པའི་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་ནང་སོང་བ་དང་། དེ་ཏུ་ལོ་ན་བཅུ་དྲུག་ལ་སོན་སྐབས་གཞི་རིམ་གོང་མ་སློབ་མཐར་ཕྱིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༤༥ ལོར་ཨ་ཏ་ལན་ཏ་ས་གནས་སུ་མི་རིགས་ནག་པོ་སློབ་ལྷགས་བྱ་སའི་མཐོ་སློབ་ལེགས་ཤོས་མོར་ཨོའོ་ས་མཐོ་སློབ་(Morehouse College)ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཉེ་བའི་རབ་འབྱམས་པའི་

ཕྱག་འཁྱེར་སྒྲུབ་པ། ཁོང་གི་པོ་པོ་དང་པ་ལགས་གཉིས་ཀྱང་མོར་རྟོའོ་ས་མཐོ་སློབ་འདི་ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་པ་
ཡིན། དེ་རྗེས་པེན་སེལ་མེ་ཞི་ཡ་(Pennsylvania)ས་གནས་ཀྱི་ཁ་རོ་རྗོར་(Crozer)མཐོ་སློབ་ཏུ་ལོ་གསུམ་རིང་ཚོས་
ལྷགས་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས། སློབ་གཉེར་བྱ་སའི་ལྷོ་གནས་དེ་ནི་མི་རིགས་དཀའ་པོ་ཚེས་མང་བའི་ཁོར་ཕྱག་
ཅིག་ཡིན་མོད། མར་ཁེན་ལུ་ཐར་ཀོང་མཚོག་མི་རིགས་ནག་པོ་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་མཐོ་སློབ་དེའི་རྒྱ་
བདག་ལ་འོས་འདེམས་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོར་ཁོང་ལ་གཞེངས་བསྟོད་བྱ་དགའ་ཡང་ཐོབ། ཁ་རོ་རྗོར་མཐོ་
སློབ་དེར་ཁོང་གི་ཡིག་རྒྱུགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡང་ཚེར་སོན་པས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་སྟོ་ས་ཁོན་གཙུག་ལག་སློབ་
གྲྭ་ཚེན་མོར་ཞུགས་པའི་སློབ་ཡོན་གྱི་བྱ་དགའ་ཐོབ་ཏེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་སློབ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་འབྲུམ་རམས་
པའི་ཕྱག་འཁྱེར་སྒྲུབ་པ། རྫོ་ས་ཁོན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཚེན་མོ་ཏུ་ཁོང་ན་ཚོད་དར་ལ་བབ་ཅིང་སྐྱུ་རྩལ་ལས་
རིགས་ལ་བྱང་ཆ་ལྡན་པའི་ལྷུ་མ་ཁོ་རེ་ཏུ་ས་ཁོ་ཏ་(Coretta Scott)དང་འབྲུད། ཕྱིས་སུ་ཁོང་གཉིས་གཉེན་བརྒྱུགས་
ཤིང་བྱིས་པ་བཞི་བྱུང་།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར། ཁོང་ཨ་ལ་རྩ་མ་ས་ལྷུལ་གྱི་མོན་ཏེ་རྩོ་མི་རེ་ས་གནས་སུ་བྱབས་ལྷུས་བྱེད་སའི་ཚོས་
ཁང་ཞིག་གི་ཚོས་དཔོན་ཏུ་བསྐྱོས་ཤིང་། རྣམས་དེར་ཁོང་ནི་མི་རིགས་ནག་པོའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་ཚོད་
པན་རྩལ་ལྡན་པའི་འགན་འཁུར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཡར་ཐོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་
རྒྱན་ལས་ཀྱང་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་༡༩ རང་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ནང་སྟོད་པར་མི་རིགས་དཀའ་པོ་གྲག་
དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ་དེར་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་རོ་རྩོལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བའི་ལྷགས་འགན་གཙོ་བོ་
བཞེས་ཤིང་། ལས་འགུལ་གྱི་རྩམ་པ་ནི་འགྲུལ་བཞུད་རྣམས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚང་མ་མི་རིགས་དཀའ་པོ་གྲག་
དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ནང་མི་འགོ་བར། རྒྱང་ཐང་ཏུ་འགོ་བའམ་སྟེ་འཁོར་ནང་འགོ་བ་
སོགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ལས་འགུལ་དེ་ཉིན་གྲངས་༩༩༩ རིང་སྟེལ་ཏེ། མཐར་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ཕྱི་ཟླ་༡༩ རང་ཨ་རིའི་
སྤྱི་དམངས་འཁུར་རོལ་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ནང་མི་རིགས་དཀའ་པོ་གྲག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་སྟོལ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ཚ་བྱིམས་དང་མི་མཐུན་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ནང་འགྲུལ་བཞུད་རྣམས་
མི་རིགས་དཀའ་པོ་གྲག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་མེད་པར་གྱུར། སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ནང་མི་འགོ་བའི་
རོ་རྩོལ་ལས་འགུལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོད་མི་རིགས་དཀའ་པོའི་རང་ལྟ་མཚོག་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཚོས་མར་ཁེན་
ལུ་ཐར་ཀོང་མཚོག་ལ་ཁ་པར་བཏང་སྟེ་འཛིགས་བསྐུལ་བ་དང་། ཁོང་གི་བྱིམ་ལ་འགད་རྩལ་གཡུགས་པ། དེ་
བཞིན་ཐངས་མང་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་པ་སོགས་ལས་དོན་སྐྱབ་པར་བར་ཆད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྲུད་མོད། ལྷགས་
བསམ་མཛོན་འགྱུར་ཆེད་སྤྱི་སྤྱོད་རྩམ་མེད་ཀྱིས་མདུན་ཏུ་བསྐྱོད་པས། ཁོང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་དཀའ་
སྤྱོད་སེལ་བར་འགན་འཁུར་བའི་དབུ་བྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར། ཁོང་སྟོ་ཡི་ཡེ་ཤུའི་འབྲས་མི་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོར་འོས་འདེམས་བྱས་ཤིང་།
ཚ་འཛུགས་དེ་ནི་རྣམས་དེར་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྟེ་བྱིད་མཁན་ཡིན། ཁོང་
གིས་ལས་འགུལ་སྟེལ་བའི་བསམ་སྟོའི་གཞི་བཙེལ་ས་ནི་ཡེ་ཤུའི་ཚོགས་ལྷགས་ཡིན་ལ། ལས་འགུལ་ལག་བསྐྱར་
བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཐད་གཞི་འཛིན་ས་ནི་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ལྡན་རྣའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་རེད། རྣམས་
དེར་ཁོང་ས་གནས་མི་འདུ་བ་མང་པོར་སེབས་ཏེ་འདུ་མཉམ་དང་དྲང་བདེན་མེད་པའི་གནད་དོན་མཐའ་དག་
ལ་རྩོལ་གཏམ་བསྐྱབས་པ་དང་ལས་འགུལ་སྟེལ་བ་སོགས་བྱས་ཤིང་། ཕྱིས་སུ་རྣམས་དེའི་ཁོང་གིས་ཕྱག་ལས་

སློབ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༢ ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ བར་ལོ་ངོ་བརུ་གཅིག་རིང་ཁོང་གིས་མ་ལེ་ས་
ཡ་རྒྱལ་ལྷག་ལ་འགྲུལ་བཞུད་བྱས་ཏེ་གསུང་བཤད་ཐེངས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གསུངས་ཚེས་དེབ་ལྔ་བརྒྱམས་གནང་ཡོད་ལ། སྤྱི་ཚོགས་དབྱུང་བརྗོད་ཀྱི་ཚེས་ཡིག་ཏུ་ཅང་མང་པོ་འབྲི་སྲིད་
གནང་ཡོད། ལོ་དེ་དག་རིང་ཁོང་གིས་སྟེར་མིན་གླམ་དང་ཨ་ལ་ལྷ་མ་ས་ཁུལ་དུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་
སྲིད་ཏེ་རྒྱང་བདེན་དང་གནས་ལུགས་ལ་མི་མཐུན་པའི་མི་རིགས་དཀའ་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་གནད་དོན་
ཐོག་འཛམ་སྐྱིང་མི་མང་ཚང་མས་དོ་སྣང་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུད། སྟེར་མིན་གླམ་བཙོན་ཁང་དུ་མི་རིགས་ནག་
པོའི་གསར་བརྗེའི་བརྒྱལ་ཁོངས་གཏམ་བྲིས་པ་དང་། ཨ་ལ་ལྷ་མ་ས་ཁུལ་དུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་འོས་ཤོག་འཕེན་
པའི་ཐོབ་ཐང་འབྲམ་མཉམ་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བཙོན་གནང་བ། དེ་བཞིན་མ་གཤིང་ཀྱོན་ཁྱི་སི་རུ་ཞི་བའི་གོམ་
བཤོད་བྱས་ཀྱིས་མི་གྲངས་༣༥༠༠༠༠ ལྷག་ལ་སྤྱོད་གསལ་ཆེ་བའི་གཏམ་བཤད་ ‘ང་ལ་མི་ལམ་ཞིག་ཡོད།’ ཅས་
པ་གནང་། འདི་ལྟར་ཁོང་གིས་ལས་འགུལ་སྤྱོད་སྲིད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དུ་ཐེངས་ཉི་ལྔ་ལྷག་ལ་འཇུ་བཟུང་
བཙོན་བཀག་བྱས་ཐོང་ཡོད་ལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་དུས་བབ་དུས་དེབ་ཀྱིས་ལོ་དེའི་སྤུལ་བྱང་མི་སྣར་བདམས་
ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་ཨ་རིའི་ཡུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོའི་དབུ་བྲིད་ཡིན་པ་གཅིག་ཤུ་མིན་པར་འཛམ་སྐྱིང་
ནང་གི་རྒྱབས་ཆེན་མི་སྣ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལོ་ལྷའི་ཐོག་ཁོང་ལ་འོར་མེ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱབས་དེར་འོར་
མེ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་མཁན་ལོ་ན་རྒྱུད་ཤོས་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གིས་བྱ་དགའི་དདུལ་ཨ་སློབ་༥༧༣༩
ཡོད་པ་ཚང་མ་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་རྣམ་པ་གོང་མཐོར་ཡོང་ཆེད་ཞལ་
འདེབས་སུ་སྤུལ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལྷ་༩ ཚེས་༩ ཉིན་འེན་ཞེ་སེ་ས་ཁུལ་གྱི་མེམ་རྒྱེ་སར་མཐོན་ཁང་ཆེན་མོ་ཞིག་གི་འཆམ་
རའི་ནང་སྐྱུ་ངལ་གསོ་བའི་རྒྱབས་དང་བསྐྱེད་ནས་སློབ་གསོད་པས་མེ་མདའ་བརྒྱབས་ཏེ་སྐྱུ་བཤོངས། རྒྱབས་
དེར་ཁོང་ས་གནས་དེར་གད་སྤྲིགས་གཙང་སེལ་བྱེད་པའི་མཉམ་ཐག་མང་ཚོགས་ཚོའི་གནས་བབ་ལེགས་
བཙོན་ཡོང་ཐབས་སུ་ཞི་བདེའི་ལས་འགུལ་སྲིད་ཆེད་ཐེབས་པ་ཡིན་འདུག